

Η νέα Οδηγία για την παροχή πιστώσεων σε καταναλωτές

Χριστίνα Κ. Λιβαδά
Ειδική Νομική Σύμβουλος ΕΕΤ

Πίνακας περιεχομένων

A. Ιστορικό της νέας Οδηγίας

B. Κύριες ρυθμίσεις της νέας Οδηγίας

Α. Ιστορικό της νέας Οδηγίας

Αντικείμενα ρύθμισης της πρώτης Οδηγίας για την καταναλωτική πίστη - Οδηγία 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου «για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που διέπουν την καταναλωτική πίστη

- κατάρτιση των συμβάσεων πίστωσης και περιεχόμενο της πληροφόρησης που πρέπει να περιλαμβάνεται σε αυτές,
- εισαγωγή της έννοιας του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου, γνωστού με το ακρωνύμιο ΣΕΠΕ, το οποίο ορίστηκε ως το συνολικό κόστος της πίστωσης εκφραζόμενο ως ετήσιο ποσοστό του ποσού της παρεχόμενης πίστωσης και της μεθόδου υπολογισμού του
- ρύθμιση της διαφήμισης υπηρεσιών καταναλωτικής πίστης,
- καθιέρωση δικαιώματος πρόωρης εξόφλησης, και
- καθιέρωση δικαιώματος του καταναλωτή να στραφεί κατά του πιστωτικού φορέα σε περίπτωση που συνάπτει σύμβαση πίστωσης για την αγορά αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών με πρόσωπο διαφορετικό από αυτό που παρέχει τα αγαθά ή τις υπηρεσίες

Α. Ιστορικό της νέας Οδηγίας

- Από εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το 1995 και το 1996 σχετικά με τη λειτουργία της Οδηγίας 87/102/ΕΟΚ αναδείχτηκαν σημαντικές διαφορές στο δίκαιο των κρατών μελών στον τομέα της καταναλωτικής πίστης
- Οι σημαντικές αυτές διαφορές των εθνικών νομοθεσιών κρίθηκε ότι αφενός μεν συνεπάγονται σε ορισμένες περιπτώσεις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού μεταξύ των πιστωτικών φορέων στην Κοινότητα και αφετέρου δεν διευκολύνουν τη δημιουργία εσωτερικής αγοράς στον τομέα της καταναλωτικής πίστης

Α. Ιστορικό της νέας Οδηγίας

- Σεπτέμβριος 2002: υποβολή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότασης Οδηγίας *«για την εναρμόνιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που διέπουν τις πιστώσεις που χορηγούνται στους καταναλωτές»*
- Οκτώβριος 2004: υποβολή τροποποιημένης πρότασης Οδηγίας σε συνέχεια μεγάλου αριθμού τροποποιήσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση
- Σεπτέμβριος 2007: Κοινή θέση του Συμβουλίου επί της πρότασης Οδηγίας
- Απρίλιος 2008: έγκριση της Οδηγίας από το Συμβούλιο. Η Οδηγία σύντομα αναμένεται να δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με προθεσμία ενσωμάτωσης από τα κράτη μέλη μέχρι το 2010

Β. Κύριες ρυθμίσεις της νέας Οδηγίας

(α) Οι **σημαντικότερες τροποποιήσεις** που επέρχονται με την νέα Οδηγία είναι οι ακόλουθες:

- *Πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας:* Η Οδηγία δεν θα εφαρμόζεται στην ενυπόθηκη πίστη, είτε αφορά στεγαστικά είτε καταναλωτικά δάνεια, καθώς επίσης και σε συμβάσεις πίστωσης συνολικού ποσού μικρότερου των 200 ευρώ και μεγαλύτερου των 75.000 ευρώ
- *Διαφήμιση:* Εισάγεται υποχρέωση παροχής τυποποιημένης πληροφόρησης κατά τη διαφήμιση υπηρεσιών καταναλωτικής πίστης, εφόσον στη διαφήμιση αναφέρεται το επιτόκιο ή οποιοδήποτε στοιχείο του κόστους της πίστωσης. Η πληροφόρηση θα πρέπει να περιέχει συγκεκριμένα στοιχεία τα οποία θα παρουσιάζονται με συγκεκριμένη σειρά

B. Κύριες ρυθμίσεις της νέας Οδηγίας

(α) Οι **σημαντικότερες τροποποιήσεις** που επέρχονται με την νέα Οδηγία είναι οι ακόλουθες:

- *Πληροφόρηση που πρέπει να περιέχεται στη σύμβαση πίστωσης:* Καθιερώνεται η υποχρέωση παροχής διεξοδικότερης πληροφόρησης στη σύμβαση πίστωσης με διάκριση μεταξύ «κλασικών» και «ειδικών» κατηγοριών συμβάσεων πίστωσης, όπως για παράδειγμα οι συμβάσεις πίστωσης που χορηγούνται με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης
- *ΣΕΠΕ:* Καθιερώνονται λεπτομερείς διατάξεις τόσο σε ό,τι αφορά τα στοιχεία κόστους που πρέπει να περιλαμβάνονται στον υπολογισμό του ΣΕΠΕ όσο και τη μέθοδο υπολογισμού του

B. Κύριες ρυθμίσεις της νέας Οδηγίας

(α) Οι **σημαντικότερες τροποποιήσεις** που επέρχονται με την νέα Οδηγία είναι οι ακόλουθες:

- *Πρόωρη εξόφληση:* Διατηρείται το δικαίωμα αποζημίωσης του πιστωτικού φορέα σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης εκ μέρους του καταναλωτή και προσδιορίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν για την αξίωση αποζημίωσης του πιστωτικού φορέα και ο τρόπος προσδιορισμού της. Ως γενικός κανόνας ορίζεται ότι η αποζημίωση του πιστωτικού φορέα δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1% του τμήματος της πίστωσης που αποπληρώθηκε πρόωρα, εφόσον το χρονικό διάστημα μεταξύ της πρόωρης εξόφλησης και της συμφωνηθείσας λήξης της σύμβασης πίστωσης υπερβαίνει το ένα έτος
- *Μεσίτες πιστώσεων:* Καθιερώνονται λεπτομερέστερες ρυθμίσεις σε ό,τι αφορά τη δραστηριότητα και τις υποχρεώσεις των μεσιτών πιστώσεων

B. Κύριες ρυθμίσεις της νέας Οδηγίας

(β) Οι σημαντικότερες νέες διατάξεις της Οδηγίας αφορούν τα ακόλουθα:

- *Πληροφόρηση:* Καθιερώνονται ιδιαίτερα διεξοδικές διατάξεις για την προσυμβατική πληροφόρηση που πρέπει να παρέχεται στον καταναλωτή με ειδική πρόβλεψη για τις πιστώσεις που παρέχουν δυνατότητα υπερανάλληψης (overdraft) και ορισμένες άλλες κατηγορίες συμβάσεων πίστωσης
- Η πληροφόρηση θα παρέχεται με τυποποιημένο τρόπο σε ειδικό φυλλάδιο, το οποίο θα δίδεται στον καταναλωτή, ώστε να μπορεί να το μελετά και να προβαίνει σε έρευνα αγοράς, εφόσον το επιθυμεί. Καθιερώνονται επίσης ειδικές διατάξεις σε ό,τι αφορά την πληροφόρηση του καταναλωτή κατά τη διάρκεια της σύμβασης αναφορικά με το χρεωστικό επιτόκιο

B. Κύριες ρυθμίσεις της νέας Οδηγίας

(β) Οι σημαντικότερες νέες διατάξεις της Οδηγίας αφορούν τα ακόλουθα:

- *Παροχή επαρκών εξηγήσεων:* Παρά τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης, ο καταναλωτής ενδέχεται, όπως επισημαίνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξακολουθεί να χρειάζεται πρόσθετη βοήθεια προκειμένου να αποφασίσει ποια σύμβαση πίστωσης, από το σύνολο των προτεινόμενων προϊόντων, είναι η πιο κατάλληλη για τις ανάγκες και την οικονομική του κατάσταση

Για τον λόγο αυτό εισάγεται υποχρέωση των πιστωτικών φορέων να παρέχουν επαρκείς εξηγήσεις στον καταναλωτή, ώστε να μπορεί να αξιολογήσει εάν η προτεινόμενη σύμβαση πίστωσης προσαρμόζεται στις ανάγκες και την οικονομική του κατάσταση, με επεξήγηση, όπου απαιτείται, των πληροφοριών που παρέχονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης και με επισήμανση των βασικών χαρακτηριστικών των προτεινόμενων προϊόντων και υπηρεσιών και των επιπτώσεων που μπορεί να έχει η παροχή τους στον καταναλωτή

B. Κύριες ρυθμίσεις της νέας Οδηγίας

(β) Οι σημαντικότερες νέες διατάξεις της Οδηγίας αφορούν τα ακόλουθα:

- *Υποχρέωση αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή:* Καθιερώνεται η υποχρέωση του πιστωτικού φορέα να αξιολογεί την πιστοληπτική ικανότητα του καταναλωτή πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης με βάση ιδίως στοιχεία που λαμβάνονται από τον καταναλωτή και βάσεις δεδομένων
- *Δικαίωμα υπαναχώρησης:* Θεσπίζεται δικαίωμα μονομερούς και αναιτιολόγητης υπαναχώρησης του καταναλωτή από τη σύμβαση πίστωσης εντός προθεσμίας δεκατεσσάρων ημερών
- *Ειδικές ρυθμίσεις:* Εισάγονται διατάξεις για ειδικές κατηγορίες συμβάσεων πίστωσης, όπως οι συμβάσεις πίστωσης αόριστης διάρκειας και οι συνδεδεμένες συμβάσεις πίστωσης